

राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड या विशेष मुकबधीर प्रवर्गाच्या शाळेचा मतिमंद प्रवर्ग असा बदल करुन मंचर, ता.आंबेगांव, जि.पुणे येथे स्थलांतर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्र.इडीडी २०२१/प्र.क्र.५१/दि.क.१
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ६ मे, २०२२.

- वाचा -** १) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक इडीडी २०१७/
प्र.क्र.६/अ.क.१, दि.१५.२.२०१९.
२) आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांचे क्र.दिकआ /प्र-मुब/राजे संभाजी/
स्थलांतरण/बीड-पुणे/२०२१-२२, दि.१७.१२.२०२१.
३) जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड यांचे पत्र क्र.जिपवी/
जिसकअ/स्थलांतर/रु.गो.मुकबधीर/१६९/२०२०-२१, दि.८.२.२०२१.

प्रस्तावना :-

राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड या अनुदानीत मुकबधीर प्रवर्गाच्या विशेष शाळेस आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांनी अपंग व्यक्ती (समान संधी, हक्कांचे संरक्षण आणि संपूर्ण सहभाग) अधिनियम १९९५ च्या प्रकरण १० मधील तरतूदीनुसार नोंदणी प्रमाणपत्र क्र.ए-२३१, दि.२.२.२००९ असून सदरहू शाळेची मान्य विद्यार्थी संख्या ५० निवासी विद्यार्थी अनुदानीत अशी मान्यता दिली आहे. सदरहू शाळा ही मुकबधीर प्रवर्गाच्या नोंदणी प्रमाणपत्रावर सुरु आहे. जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड व पुणे यांना आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांनी त्यांच्या दि.२२.२.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड या विशेष मुकबधीर प्रवर्गाच्या शाळेचा मतिमंद प्रवर्ग असा बदल करुन मंचर, ता.आंबेगांव, जि.पुणे येथे स्थलांतर करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्याबाबत निर्देश दिले होते. त्यानुषंगाने जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड यांनी त्यांच्या दि.८.२.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये सदरहू शाळेचा प्रवर्ग बदलून स्थलांतर करण्यास त्यांची हरकत नसल्याचे आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांना अहवाल सादर केला आहे. तसेच सचिव, राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडी शहाजानपूर, जि.बीड यांनी त्यांच्या दि.२४.२.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये संबंधीत संस्थेने प्रस्तावित स्थलांतरणाच्या ठिकाणी मतीमंद विशेष विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक सोयीकरीता भौतिक सोयीसुविधा उपलब्ध करुन देत असल्याबाबत व जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, पुणे यांनी त्यांच्या दि.२६.२.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये पुणे जिल्ह्यातील आंबेगाव तालुक्यात मतीमंद प्रवर्गाची एकही शाळा नसल्याबाबत तसेच सदरची शाळा प्रस्तावित ठिकाणी स्थलांतर झाल्यास मतीमंद विद्यार्थ्यांना शाळेत प्रवेश घेता येईल असेही जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, पुणे यांनी आयुक्ताला यास कळविले आहे. त्यानुषंगाने आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांनी राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड या विशेष मुकबधीर प्रवर्गाच्या शाळेचा मतिमंद प्रवर्ग असा बदल करुन मंचर, ता.आंबेगांव, जि.पुणे येथे स्थलांतर करणेबाबत शासनास अहवाल सादर केला आहे.

शासन निर्णय दि.१५.०२.२०१९ नुसार स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविल्या जाणा-या दिव्यांगांच्या विशेष शाळा / कार्यशाळा बंद पडलेल्या/मान्यता रद्द केलेल्या/ संस्थेने बंद केलेल्या/ नोंदणी प्रमाणपत्र रद्द केलेल्या शाळा/कर्मशाळांची अन्य स्वयंसेवी संस्थेस स्थलांतरण करणेबाबतची कार्यपद्धती विषद केली आहे. सदरहू शासन निर्णयामधील परिच्छेद क्र.४ मधील १ (अ) येथे अपंगांची अनुदानीत /विना अनुदानीत / कायम स्वरूपी विनाअनुदानीत अपंगांच्या विशेष शाळा/ कर्मशाळा ज्या ठिकाणी कार्यान्वीत आहे अशा ठिकाणी सिंचन प्रकल्प अथवा इतर सार्वजनिक

उपक्रम सुरु होणार असतील अथवा सदर जागेचे अधिग्रहण करणे आवश्यक असेल किंवा पूर, भुकंप इत्यादी सारख्या नैसर्गीक आपत्तीचा धोका असल्यास किंवा संस्थेने सर्व सोई सुविधांयुक्त इमारतीचे बांधकाम पूर्ण केल्यास अशा शाळा/कार्यशाळांचे स्थलांतरण करण्यात येते. जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड यांनी संबंधित विशेष शाळेची दि.५.२.२०२१ रोजी तपासणी केली असता सद्यस्थितीत ५० टक्के पेक्षा कमी पटनोंदणी दिसून आली. तसेच सदर शाळेस पाणी, पुरेसा प्रकाश, क्रिडांगण, इत्यादी सोयीसुविधा अपु-या असल्याचे आढळून आले. सबब, त्यांनी राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड या विशेष मुकबधीर प्रवर्गाच्या शाळेचा मतिमंद प्रवर्ग असा बदल करून मंचर, ता.आंबेगांव, जि.पुणे येथे स्थलांतर करणेबाबत आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांना शिफारस केली आहे. त्यानुषंगाने राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड या विशेष मुकबधीर प्रवर्गाच्या शाळेचा मतिमंद प्रवर्ग असा बदल करून मंचर, ता.आंबेगांव, जि.पुणे येथे स्थलांतर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड या विशेष मुकबधीर प्रवर्गाच्या शाळेचा मतिमंद प्रवर्ग असा बदल करून मंचर, ता.आंबेगांव, जि.पुणे येथे स्थलांतर करण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून शासन मान्यता देण्यात येत आहे .

- १) सदरच्या शाळेस मंजूर असलेल्या मान्य विद्यार्थी संख्या ५० निवासी विद्यार्थी अनुदानीत विद्यार्थी संख्येच्या मर्यादेत आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांनी प्रवर्ग बदलाची नियमानुसार पुढील कार्यवाही करावी.
- २) संस्थेस मतिमंद प्रवर्गाची शाळा चालविण्याकरीता आवश्यक सर्व सोईसुविधा उपलब्ध करून आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, पुणे यांचेकडून मतिमंद प्रवर्गाची अनुज्ञाप्री प्राप्त करणे अनिवार्य राहिल.
- ३) उपरोक्त शाळा पूर्वीप्रमाणे अनुदान तत्वावर राहिल. तसेच प्रवर्ग बदलामुळे कर्मचा-यांची कोणतीही वाढीव पदे व अतिरिक्त अनुदान देय राहणार नाही.
- ४) मुकबधीर प्रवर्गाची शाळा मतिमंद प्रवर्गाच्या शाळेत परिवर्तीत होत असल्याने यापूर्वी कार्यरत असलेल्या कर्मचा-यांचे प्रशिक्षण पुढील तीन वर्षात पूर्ण करण्यात यावे.
- ५) शासनाचे सध्याचे आणि भविष्यात वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणारे आदेश सदर संस्थेस लागू होतील.
- ६) सदर संस्थेला दिव्यांग विशेष शाळा मान्यता व अनुदान या योजनेचे अस्तित्वात असलेले नियम व वेळोवेळी अस्तित्वात येणारे नियम बंधनकारक राहतील.
- ७) सदरहू विशेष शाळेचे स्थलांतरणाबाबतचा सर्व खर्च संबंधीत संस्थेला करावा लागेल. त्याची प्रतिपूर्ती देय असणार नाही.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२२०५०९१६०५१०२५२२ असा आहे .हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. पुं. घोडके)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मंत्री (सामाजिक न्याय) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
- २) मा.राज्यमंत्री (सामाजिक न्याय) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

- ३) सचिव (सामाजिक न्याय) यांचे स्वीय सहायक, मुंबई ४०००३२.
- ४) आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ५) प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग, पुणे/औरंगाबाद
- ६) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड/पुणे
- ७) समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड/पुणे
- ८) महालेखापाल, महाराष्ट्र- २, (लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.
- ९) जिल्हा कोषाधिकारी, बीड/पुणे
- १०) अध्यक्ष/सचिव, राजे संभाजी बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्था, दगडीशहाजानपूर संचलीत रुखमाईगोविंद मुकबधीर निवासी विद्यालय, बीड, ता.जि.बीड
- ११) निवडनस्ती (दिव्यांग कल्याण-१)

*****